

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ
PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBĖS
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PROJEKTO
(TAP-20-724(2); TAIS-20-6519(3))

2020-06-17 Nr. NV-1696

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas. Įgyvendinant Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 8, 9, 11, 12, 14, 22, 27, 28 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymą Nr. XIII-2864 (toliau – Įstatymas), įsigaliojusį 2020 m. gegužės 1 d., patvirtinti Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatus.

3. Dabartinė situacija. Įstatymu pakeistame Civilinės saugos įstatymo 9 straipsnio 18 punkte nustatyta, kad Vyriausybė tvirtina Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatus. Prieš pakeičiant atitinkamas Civilinės saugos įstatymo nuostatas tvirtinti valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatus Įstatymo 12 straipsnio 5 dalies 4 punkte buvo pavesta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos.

4. Projekto esmė. Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – VESOC) nuostatai reglamentuoja VESOC tikslus, uždavinius ir funkcijas, jo sudarymo, darbo organizavimo ir sušaukimo tvarką.

VESOC tikslai: įgyvendinti Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sprendimus valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais, užtikrinti Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos ir valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuoti ir koordinuoti valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

VESOC sudaro Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktorius iš atsakingųjų bei remiančiųjų institucijų, numatytų Valstybiniame ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, patvirtintame Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503.

VESOC vadovauja koordinatorius, pavaldus ir atskaitingas valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui.

VESOC sudaro šios grupės:

1. Operacinio vertinimo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos grupė;
2. Informacijos valdymo grupė;
3. Materialinio techninio aprūpinimo grupė;
4. Visuomenės informavimo grupė;
5. Administravimo grupė;
6. Elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupė.

VESOC koordinatorius savo iniciatyva arba Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininko nurodymu Valstybės operacijų centrą sušaukia:

- gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai;

- kai ekstremaliajam įvykiui likviduoti būtinas kelių ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų veiksmų koordinavimas;

- Vyriausybei paskelbus trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygį;

- per valstybinio lygio civilinės saugos pratybas ir tarptautines pratybas.

VESOC nariai atlieka jiems pavestas funkcijas VESOC patalpose (Vilnius, Švitrigailos g. 18) ir (ar) VESOC koordinatoriaus sprendimu – savo darbo vietose. VESOC koordinatoriaus sprendimu, kai būtina užtikrinti VESOC narių saugumą, VESOC nariai jiems pavestas funkcijas atlieka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento patalpose įrengtoje ar kitoje slėptuvėje.

5. Derinimas. Projektas svarstytas 2020 m. gegužės 26 d. tarpinstituciniame pasitarime, po kurio teiktas derinti Teisingumo ministerijai, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai, Finansų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos kariuomenei, Radiacinės saugos centrui ir patikslintas pagal gautas pastabas ir pasiūlymus. Susisiekimo ministerijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje. – projekto rengėjų nuomone, pastabose teikiami pasiūlymai ne visiškai dera su Civilinės saugos įstatyme apibrėžta Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro samprata. Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos kariuomenė nustatytais terminais išvadų dėl nutarimo projekto nepateikė.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. gegužės 8 d. išvadoje Nr. NV-1261 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, patikslintam projektui Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė redakcines pastabas.

6. Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

7. Projekto įgyvendinimo kaštai. Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

8. Dalykinio vertinimo išvada: Pažymėtina, kad teikiamu projektu iš esmės nesprendžiami VESOC darbo organizavimo tobulinimo klausimai, atsižvelgiant į ekstremaliosios situacijos, paskelbtos siekiant valdyti COVID 19 plitimą, metu iškilusius darbo organizavimo trūkumus, o tik formaliai įgyvendinamas Civilinės saugos įstatymo pavedimas VESOC nuostatus tvirtinti Vyriausybei. Patvirtinus nuostatus esama civilinės saugos sistema ir toliau išlieka neefektyvi. Pažymėtina, kad klausimas svarstytas neformaliame ministrų pasitarime ir šiuo metu sudaroma darbo grupė pasiūlymams dėl pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms tobulinimo ir jų valdymo sistemos pertvarkos parengti, kuriuos įgyvendinus planuojama įsteigti Civilinės saugos tarnybą, kuri vykdytų ir VESOC funkcijas. Įgyvendinimas numatytas 2022 m. Iki to laiko turės būti parengti Civilinės saugos įstatymo pakeitimai, kuriuos priėmus bus tikslinami ir VESOC nuostatai.

Dėl teikiamo projekto. Nuostatų 13.1 punkte nustatyta, kad Informacijos valdymo grupė renka, analizuoja ir vertina informaciją ir duomenis apie valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, todėl neaišku, kodėl Nuostatų 15.4. punktu rinkti informaciją apie valstybės lygio ekstremaliąją situaciją (apimant ir dezinformacijos atvejus), *platinamą per visuomenės informavimo priemones*, ir teikti ją Informacijos valdymo grupės vadovui pavedama Visuomenės informavimo grupei. Manytina, kad Informacijos valdymo grupė turėtų rinkti visą informaciją apie valstybės lygio ekstremaliąją situaciją iš visų informacijos šaltinių.

Siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušrina Genienė

Aušrina Genienė, tel. 8 706 63 769, el. p. ausrina.geniene@lrv.lt